

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
АСОЦІАЦІЯ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ
РАДА ДИРЕКТОРІВ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ЦЕНТРІВ АКАДЕМІЙ НАУК – ЧЛЕНІВ МААН

БІБЛІОТЕКА. НАУКА. КОМУНІКАЦІЯ

СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ НАУКОВИХ БІБЛІОТЕК

Матеріали міжнародної наукової конференції
(Київ, 3–5 жовтня 2017 р.)

КИЇВ 2017

рального Консульства Республіки Польща у Львові та сторінці Національного Закладу ім. Оссолінських. Упродовж 2016 р. у бібліотеці відбулося десять таких зустрічей. Окремі з них висвітлювалися медіа досить широко, зокрема LXIII Оссолінська зустріч, що проходила в рамках п'ятого Перегляду сучасного польського кіно «Під високим замком».

Вагомою складовою соціокультурної діяльності установи є проведення екскурсій. У 2016 р. співробітниками ЛННБ України ім. В. Стефаніка було проведено 185 екскурсій для львів'ян та гостей міста. Інформаційна довідка про можливість ознайомитися з бібліотекою розміщена як на офіційному сайті книгозбірні, так і на інших сайтах, які повідомляють про місця для проведення цікавого й корисного дозвілля.

Співробітники Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаніка втілюють різні форми соціокультурної діяльності, які широко висвітлюються в засобах масової інформації.

УДК 021.4(477)

Давидчук Алла Вікторівна

Davydchuk Alla

бібліотекар відділу обслуговування й зберігання фондів

Librarian of Funds Maintenance and Storage Department

Наукова бібліотека НАКККіМ

Scientific Library of MSCA

ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ В НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

USER SERVICE IN THE SCIENTIFIC LIBRARY: PROBLEM STATEMENT

Зроблено огляд традиційних форм обслуговування в наукових бібліотеках, акцентовано увагу на перспективах й сучасних методах обслуговування користувачів.

In the work reviews the traditional forms of service in modern scientific libraries, focuses on the perspectives and modernity of user service, the experience.

Ключові слова: наукова бібліотека, вишівська бібліотека, обслуговування, форми обслуговування, робота з користувачами, моніторинг обслуговування.

Key words: scientific library, university library, service, forms of service, work with users, service monitoring.

Сучасний стан розвитку суспільства можна охарактеризувати як інформаційно-детермінований. Останнє пов'язано з розумінням інформації як головного продукту культури, який стратифікується у якості джерела інформації. Своєю чергою, це продукує проблему доступу до джерел інформації і, відповідно, актуалізує питання обслуговування в наукових бібліотеках.

Таким чином, обслуговування є провідною функцією сучасних бібліотек, однак саме його *вигляд* «на місцях» викликає певні питання. Так, зрозуміло, що саме цей процес є стрижневим, оскільки він змінює і направляє роботу всіх підрозділів бібліотеки, так само як і лімітує формат технологічних процесів, здійснюваних у його межах. У певному сенсі обслуговування формує образ бібліотеки в очах користувачів і, врешті-решт, позиціонує, в певному розумінні, місце бібліотеки в закладі, організації й суспільстві в цілому.

Природно, що для наукової, бібліотечної тощо сфер характерним є наявний сегмент інформаційних ресурсів, самоактуалізованих через свою природу, а також нагальність затребуваних даних. При цьому, закономірно, що бібліотечне обслуговування в структурі бібліотечної діяльності видається як багатофункціональний і «живий» процес. Останнє потребує не тільки практичного досвіду роботи з користувачем, але і теоретико-методологічних знань, необхідних для подальшого розвитку й розробки інноваційних проєктів.

Серед стрижневих його рис – загальнодоступність, яка втілюється у процесі демократизації й забезпеченні однакового для всіх людей доступу до бібліотечних ресурсів. У цьому контексті варто зазначити, що існують різні пріоритети в процесі користування бібліотекою як *фізичного, так і віддаленого простору* інформаційного дискурсу.

При цьому, звичайно, кожний користувач має право на актуалізацію всього спектра: починаючи від роботи в читальних залах і закінчуючи обслуговуванням на абонементі. Останній, в той же час, переживає тенденцію до послаблення інтересу до читання, що змушує Наукову бібліотеку НАКККіМ шукати нові форми роботи для стимулювання користувачього попиту. Так, співробітники відділу обслуговування останніми роками запровадили власну стратегію у сфері формування культурно-інтелектуальної бази роботи зі студентами, професорсько-викладацьким складом тощо, орієнтовану на актуалізацію трьох форм роботи: наочної, масової й інформаційно-бібліографічної.

Якщо говорити про наочність, то мовиться, насамперед, про акту-

альні книжкові виставки, організовані співробітниками читальної зали, присвячені різноманітним ювілейним і знаменним датам. Масова робота була представлена серією заходів, на меті яких було увиразнення навчально-виховного процесу відтінками смислового й емоційного контрасту. Слід виокремити інформаційно-бібліографічну роботу, яка представлена такою діяльністю: інформування кафедр, вибіркоче інформування професорсько-викладацького складу тощо.

Окреслена тринітарність поставлених цілей продукує оптимальний баланс залучення наукової бібліотеки до навчально-виховного процесу Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, виражений такими чинниками:

– продуктивним залученням бібліотеки до академічного дискурсу через актуалізацію всіх можливих форм взаємодії з користувачами: консультації, бібліографічне інформування, сприяння процесу виховання студентства тощо;

– активною науковою роботою, метою якої є динамічне впровадження бібліотечної парадигми в освітній простір навчального закладу («ядро» роботи вишівської бібліотеки);

– якістю процесу комунікації з користувачами, вибудованого на підґрунті коректних й доцільних серій комунікативних актів.

УДК 027.625(477):004.63:021.64

Дзюба Наталія Йосипівна

Dziuba Natalya

завідувачка відділу каталогізування

Head of Cataloging Department

Національна бібліотека України для дітей

National Library of Ukraine for Children

Красножон Валентина Михайлівна

Krasnogon Valentiyna

завідувачка відділу довідково-інформаційного обслуговування

Head of Department of Reference and Information Service

Національна бібліотека України для дітей

National Library of Ukraine for Children

**КОРПОРАТИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ
СПІЛЬНИХ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ (ІЗ ДОСВІДУ
РОБОТИ БІБЛІОТЕК УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ)**